

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

Výroční zpráva

**o výkonu regionálních funkcí v knihovnách
Královéhradeckého kraje**

v roce 2016

Zprávu předkládají:

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
a knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí
v Královéhradeckém kraji

Hradec Králové, 15. února 2017

Obsah

Krajský systém knihoven a služby poskytované v rámci regionálních funkcí	3
Analýza regionálních funkcí v roce 2016	6
Hodnocení výkonů a financování regionálních funkcí dle jednotlivých oblastí	
Krajská knihovna – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	9
Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové	13
Pověřená knihovna pro oblast Jičín – Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně	17
Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod	23
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Kostelec n. Or. – Městská knihovna Kostelec n. Or.	27
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška, Rychnov n. Kn. – Městská knihovna Rychnov n. Kn.	29
Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově	33
Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2016	37

Krajský systém knihoven

Program regionálních funkcí na podporu knihoven se řídí celostátními dokumenty – Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky z roku 2014, Metodickým pokynem Min. kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb. Koordinace knihovnických služeb v kraji je formulována v Koncepti rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na období 2014–2018 a v písemných smlouvách o přenesení regionálních funkcí mezi krajskou knihovnou a pověřenými knihovnami.

V roce 2016 byl výkon regionálních funkcí finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení č. ZK/25/1721/2015 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 7. 12. 2015 a usnesení č. ZK/30/2039/2016 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 20. 6. 2016 v celkové částce 6 340 000 Kč. Krajská knihovna financovala své metodické funkce vůči knihovnám regionu částkou 1 210 057 Kč z vlastního rozpočtu. Zřizovatelé knihoven přispěli na základě dotačních nebo darovacích smluv částkou 1 411 325 Kč na nákup výměnných fondů.

Poskytovatelem regionálních služeb je Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové v pozici krajské knihovny a 6 pověřených knihoven v oblastech Hradec Králové, Jičín, Náchod, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. V oblasti Jičín a Trutnov jsou regionální funkce centralizovány do pověřené knihovny. V ostatních oblastech funguje střediskový systém a výkonu regionálních služeb se účastní i městské knihovny. Příjemci regionálních služeb jsou knihovny zřizované městy a obcemi, pobočky knihoven v přidružených obcích a knihovny specializované.

Sít' knihoven zapojených do systému regionálních funkcí v roce 2016

Sít' knihoven	Obsluhované knihovny	Pověřené knihovny	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Samostatně evidované pobočky	Knihovny specializované
Krajská knihovna	6	6				
Hradec Králové	97		7	85	5	0
Jičín	76		12	61	3	0
Náchod	84		10	59	11	4
Kostelec n. Or.	28		3	19	5	1
Rychnov n. Kn.	53		4	47	2	0
Trutnov	54		8	41	1	4
kraj celkem	398	6	44	312	27	9

Počet obsluhovaných knihoven odpovídá smlouvám o přenesení regionálních funkcí. Oproti předešlému roku bylo do systému regionálních funkcí zapojeno méně specializovaných knihoven. Tyto knihovny neměly zájem o uzavření smlouvy, odborná pomoc je jim poskytována na vyžádání. Sít' knihoven na vesnicích vykazuje pouze ojedinělé změny; během roku byla

zrušena pobočka Rodov Městské knihovny ve Smiřicích (okres Hradec Králové), činnost nevykonává Obecní knihovna Hynčice (okres Náchod), činnost knihoven Cerekvice, Běchary a Ůlibice (okres Jičín) byla omezena z důvodu rekonstrukce budovy.

Oblast	Počet obsluhovaných knihoven a poboček zřizovaných městy a obcemi celkem	Oblast	Počet středisek	
			Pověřená knihovna	Městské knihovny
Hradec Králové	97	Hradec Králové	1	5
Jičín	76	Jičín	0	0
Náchod	80	Náchod	1	4
Kostelec n. Or.	27	Kostelec n. Or.	1	1
Rychnov n. Kn.	53	Rychnov n. Kn.	1	3
Trutnov	50	Trutnov	0	0
kraj celkem	383	kraj celkem	4	13

Pracovníci zajišťující regionální služby v roce 2016

Počet obsluhovaných knihoven na 1 pracovní úvazek (přepočtený ukazatel)	
Oblast	2016
Hradec Králové	35
Jičín	29
Náchod	29
Kostelec n. Or.	40
Rychnov n. Kn.	33
Trutnov	32
Krajský průměr	32

Počet pracovníků v pověřených knihovnách, jejichž mzdy jsou financovány z dotace na regionální funkce, se snížil o 0,5 úvazku v oblasti Náchod (v roce 2015 bylo navýšení z důvodu zajištění střediska Jaromeř a toto navýšení bylo v roce 2016 zrušeno a nahrazeno nákupem knihovnických služeb). V krajské knihovně bylo z rozpočtu financováno 2,437 úvazku.

Na 1 metodika pověřené knihovny připadalo v průměru 32 knihoven; tento ukazatel v průměru odpovídá celostátním parametrům, ale vykazuje rozdíly v jednotlivých oblastech a je ovlivněn realizací střediskových služeb.

Pověřené knihovny	Pracovní úvazky (přepočtený stav)				
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem z dotace na regionální funkce	14,900	12,900	12,150	12,775	12,275

Služby poskytované v rámci regionálních funkcí

Základem spolupráce mezi knihovnami byly **regionální služby definované dle standardu:**

- odborné poradenství (konzultační činnost, metodické návštěvy), plány, rozborů,
- statistika a hodnocení činnosti knihoven,
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady,

- tvorba výměnných knihovnických fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů,
- servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí,
- další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven.

Krajská knihovna po dohodě s pověřenými knihovnami doplnila výčet povinností takto:

a) Dlouhodobé úkoly

1. Pokračovat v systému získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. Zajistit uzavření smluv a účtování dotace podle platných předpisů, sledovat plnění smluv. Systém podpory regionálních funkcí zhodnotit ve výroční zprávě. Připravit podmínky pro pokračování systému v následujícím roce.
2. Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020, včetně regionální propagační kampaně.
3. Na webové stránce pověřené knihovny v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a materiály pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele.
4. Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky. Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů.
5. Revize výměnného knihovního fondu provádět v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) a navazujícími předpisy, jež platí pro evidenci a revizi knihovnických fondů. Zprávu o výsledku revize přiložit v daném roce k výroční zprávě o výkonu regionálních funkcí.

b) Úkoly pro rok 2016 stanovené krajskou knihovnou

1. Zabezpečit aktualizaci a doplnění Celostátního adresáře knihoven za svoji obsluhovanou oblast dle metodiky a termínů daných Národní knihovnou.
2. Spolupracovat s komisí soutěže Vesnice roku. Poskytovat komisi informace o knihovnách přihlášených do soutěže o titul krajská knihovna roku, aktivně nabízet přihlášeným knihovnám metodickou a praktickou pomoc při přípravě na soutěž.
3. Připravit nominace na udělení titulu knihovnice/knihovník Královéhradeckého kraje roku 2016 za svoji obsluhovanou oblast. Informace zpracovat v rozsahu daném krajskou knihovnou a s ohledem na potřeby celostátního Slovníku českých knihovníků. Do konce roku 2016 zaslat krajské knihovně informace o nositelích titulu i zpětně za léta 2009–2015.
4. Zavést nový standard RDA v pověřené knihovně. Nabízet metodickou i praktickou pomoc s cílem podpořit zavedení nových katalogizačních pravidel RDA ve všech profesionálních knihovnách oblasti.
5. Provést kontrolu umístění oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem.

Analýza regionálních funkcí v roce 2016

Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí

Podpora veřejných knihoven formou dotace na regionální funkce probíhala již čtrnáctý rok a je stále vysoko hodnocena. Systém prospívá zejména knihovnám na vesnicích; bez dodávek výměnných souborů a odborné pomoci ze strany větších knihoven by tyto knihovny stagnovaly i tam, kde mají obecní zastupitelé a občané o knihovnické služby zájem.

Silnou stránkou systému je práce s výměnnými soubory a důraz na vybavenost knihoven informačními technologiemi – vlastní weby, internet pro veřejnost, regionální automatizované systémy. Úroveň knihovnických služeb na vesnicích zvyšuje odborná i praktická pomoc pověřených a střediskových knihoven při revizích a aktualizacích, při organizaci komunitních akcí i vzdělávání knihovníků. Za slabou stránku lze považovat dopravní obslužnost, která limituje praktickou pomoc v knihovně, zájem o vzdělávání a rozvoz souborů, který je pak částečně závislý na iniciativě obsluhované knihovny kvůli úsporám výdajů na dopravu. V oblastech se střediskovým systémem se tento problém částečně řeší vytvářením menších spádových celků a tím i kratší vzdáleností do spádové obsluhující knihovny.

Kvalita knihovnických služeb na vesnicích úzce souvisí s personálním obsazením funkce knihovníka. V obcích, kde se nenajde zájemce o tuto práci, může dojít až k uzavření knihovny. Metodicky průběžně sledují personální situaci v jednotlivých knihovnách, starají se o zaškolování nových knihovníků, na webových stránkách pro knihovníky i při osobních setkáních propagují nové trendy knihovnické práce.

Obsluhující knihovny dbají na informovanost zřizovatelů o potřebách i výsledcích práce knihoven. V roce 2016 opět proběhla jednání o poskytnutí dotací a darů na nákup výměnných fondů. Sdružování peněz na doplňování výměnných fondů probíhalo již čtvrtým rokem, celkový objem finančních prostředků poskytnutých obcemi se zvýšil o 16 tisíc, i když se zúčastnilo 234 obcí, tj. o 12 obcí méně než v minulém roce. Doplňování knihovnických fondů je nyní již závislé na příspěvcích od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. Celkem obce přispěly částkou 1 427 714 Kč, což je 54 % finančních prostředků použitých na nákup výměnných fondů. Z dotace na regionální funkce bylo vydáno 1 215 715 Kč (19 % dotace). Hodnota nákupu výměnných fondů celkem byla 2 643 429 Kč.

Mezi nejžádanější služby v systému regionálních funkcí patří cirkulace výměnných fondů. Řada vesnických knihoven vůbec nebuduje vlastní fondy a dodávky výměnných fondů jsou pro ně jediným zdrojem nových dokumentů.

Celkový přírůstek výměnného fondu kraje byl 13 975 k. j., což je o 8 % méně než v předešlém roce. Nákupy novinek byly realizovány s ohledem na hospodárnost; průměrná cena 1 dokumentu nepřesáhla 200 Kč, zdrojem doplňování jsou i dary od čtenářů. Obnova výměnného fondu nedosáhla doporučeného standardu 10 %, ale pouze hodnoty 3,6 %. Revize výměnných fondů proběhly v 15 % knihoven.

Využívání výměnných fondů

Cirkulaci výměnných fondů využilo 95,3 % neprofesionálních knihoven a poboček.

	Knihovny obsloužené výměnnými fondy	Výměnné fondy poskytnuté obsluženým knihovnám v roce 2016 celkem		z toho			
				první půjčení dokumentů		prolongace	
				soubory	svazky	soubory	svazky
Hradec Králové	86	399	23 928	399	23 928	0	0
Jičín	65	459	32 790	170	14 489	289	18 301
Náchod	58	1 223	73 428	183	11 001	1040	62 427
Kostelec n. Or.	20	138	8 510	68	3 916	70	4 594
Rychnov n. Kn.	53	243	14 602	121	7 249	122	7 353
Trutnov	41	615	42 911	153	10 682	462	32 229
kraj celkem	323	3 077	196 169	1 094	71 265	1 983	124 904

Výměnné fondy stárnou a obsahují literaturu, která již prošla všemi obsluhovanými knihovnami obvodu; její využití se řeší nabídkou prolongací. Počet k. j., u kterých se uplatňují prolongace, byl vyšší než v minulém roce. Za rok 2016 bylo do knihoven poskytnuto 71 265 k. j. k prvnímu půjčení (tyto hodnoty jsou uvedeny ve výkaze výkonů) a u dalších 124 904 k. j. bylo během roku provedeno prodloužení. Objem prolongací v obsluhovaných knihovnách se liší podle systému distribuce souborů. Zájem o opakované prolongace mají zejména knihovny bez vlastního nákupu, limitující je také kapacita skladů pověřených a střediskových knihoven, které jsou pak nuceny prolongace intenzivněji nabízet.

Odborné poradenství

Poradenskou službu formou konzultací nebo metodických návštěv si od pověřených knihoven vyžádalo 93 % obsluhovaných knihoven, do poradenské služby se také často zapojuje krajská knihovna. Na webech pro knihovníky jsou zveřejňovány odborné informace a rady z vlastní iniciativy obsluhujících knihoven. Oproti minulému roku se zvýšil počet metodických návštěv na vesnicích. S využitím e-mailu nebo mobilu přibývá žádostí o rychlé a kratší odborné informace; do výkonů se zatím nezahrnují, i když jejich objem je každým rokem vyšší. V roce 2016 se nejčastěji řešily dotazy k financování nákupu výměnných fondů, aktualizace fondů, regionální knihovnické systémy, webové stránky knihoven, granty, e-knihy, katalogizační pravidla RDA. Automatizace knihovny, přechod na jiný automatizovaný systém nebo zavedení nových katalogizačních pravidel přináší zvýšený objem práce metodiček věnované jedné knihovně: příkladem může být Obecní knihovna Hoříčky v okrese Náchod nebo Místní knihovna Častolovice v oblasti Kostelec n. Or.

Krajská knihovna vydala v nákladu určeném pro všechny knihovny kraje čtyři čísla tištěného knihovnického časopisu U nás. Vyšší objem práce byl odveden při publikování na webech Pro knihovny a sociálních sítích.

Oblast Pověřená knihovna	Metodické návštěvy 2016	Návštěvy na 1 obsluh. knihovnu*	Konzultace 2016	Konzultace na 1 obsluh. knihovnu
Hradec Králové	229	2,4	354	3,6
Jičín	106	1,4	492	6,5
Náchod	291	3,5	156	1,9
Kostelec n. Or.	30	1,7	106	3,8
Rychnov n. Kn.	51	0,9	229	4,3
Trutnov	68	1,3	271	5,0
Celkem	775	1,9	1608	4,1

* Indikátor standardu reg. funkcí k metodickým návštěvám: 2 metodické návštěvy ročně v každé knihovně

Vzdělávání knihovníků

V rámci odborného vzdělávání knihovníků se uskutečnilo 79 akcí, z toho 48 % bylo finančně podpořeno z dotace na regionální funkce, část akcí uskutečněných v krajské knihovně byla podpořena grantem VISK 2. Nabídku vzdělávání v pověřených knihovnách využilo 36 % obsluhovaných knihoven, o vzdělávání v krajské knihovně mělo zájem 19 % knihoven. Vzdělávání se často týká informačních technologií a práce s uživateli, novým tématem byly e-knihy. Čtvrtá královéhradecká konference, kterou připravila krajská knihovna, se věnovala tématu vzdělávání uživatelů. Uskutečnily se exkurze do knihoven a výměny zkušeností v rámci střediskových aktivů.

Hodnocení a propagace knihoven

Krajská knihovna ve spolupráci s pověřenými knihovnami zajistila zpracování výročních zpráv, statistických výkazů a vyhodnocení standardu VKIS za rok 2015. Byla vydána publikace Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2015 a výroční zprávy. Pokračovala spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku. V roce 2016 soutěžilo o titul knihovna roku Královéhradeckého kraje 27 knihoven, vítězem se stala Obecní knihovna Batňovice z okresu Trutnov. Propagaci příkladů dobré praxe v knihovnách se věnoval časopis U nás, informace o knihovnických službách se pravidelně objevovaly v regionálních novinách a zpravodajích i na webech knihoven.

V krajské knihovně se uskutečnil slavnostní knihovnický večer spojený s 8. ročníkem udělení titulů knihovnik/knihovnice roku Královéhradeckého kraje. Při příležitosti vyhlášení knihovny Jičínska 2016 se uskutečnilo regionální setkání knihovníků okresu Jičín.

Úvod a analýzu ke krajskému sumáři výkonů reg. funkcí zpracovala:

Bc. Eva Semrádová, oddělení služeb knihovnám SVK HK

Dne 7. 2. 2017

Krajská knihovna: **Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové**

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové v roce 2016 vykonávala regionální funkce podle § 11 knihovního zákona č. 257/2011 Sb., dále se řídila metodickými pokyny Ministerstva kultury a také platnými koncepcemi knihovnictví. Tyto služby byly hrazeny z rozpočtu krajské knihovny. Při výkonu metodických služeb poskytovaných knihovnám kraje spolupracovala krajská knihovna s šesti pověřenými knihovnami, které zajišťovaly služby pro své oblasti s využitím dotace Královéhradeckého kraje na regionální funkce knihoven. Výkon regionálních funkcí v pověřených knihovnách byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/25/1721/2015 ze dne 7. 12. 2015 a usnesení č. ZK/30/2039/2016 ze dne 20. 6. 2016.

1.1 Sít' obsluhovaných knihoven

Výkon regionálních funkcí se soustředí na veřejné knihovny evidované na Ministerstva kultury ČR. Studijní a vědecká knihovna okrajově poskytuje služby také specializovaným knihovnám. Pozn. k výkazu: Počet obsluhovaných knihoven (ř. 4) je dle metodických pokynů vykazován (kvůli zabránění duplicitě údajů) pouze počtem pověřených knihoven, ale příjemcem služeb byly i další veřejné knihovny evidované v registru Ministerstva kultury ČR a spadající do Královéhradeckého kraje.

1.2 Pracovníci zajišťující regionální služby

Výkon regionálních funkcí ve Studijní a vědecké knihovně zajišťovalo oddělení služeb knihovnám. V roce 2016 se plně zapracovala kolegyně Mgr. Bohdana Hladíková, která převzala veškerou péči o vzdělávání knihovníků v Královéhradeckém kraji. Na DPP přestala pracovat bývalá šéfredaktorka Božena Blažková, nadále ale zůstala členkou redakční rady zpravodaje U nás.

Celkový úvazek v krajské knihovně na zajištění regionálních funkcí, včetně řízení, PR a správy ekonomických agend, se v roce 2016 zvýšil o 0,140 na 2,437 (v roce 2015 to bylo 2,297).

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2.1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultace byly realizovány na vyžádání. V roce 2016 bylo poskytnuto 40 konzultací. Témata konzultací se týkala např. výročních zpráv RF, výkazů KULT, podmínek vykazování a placení kopírovacích služeb, legislativního rámce poskytování RF, budování a cirkulace výměnných fondů, problematiky poboček, standardu pro dobrý fond, Centrálního adresáře knihoven, průzkumu prostorového zajištění veřejných knihoven, zpravodaje U nás, automatizovaných knihovních systémů apod.

V roce 2016 se uskutečnilo 5 metodických cest (převážně se jednalo o účast na poradách profesionálních knihoven).

V rámci konzultací a metodických návštěv bylo obsluženo 51 knihoven v kraji.

Do poradenské činnosti taktéž patří spolupráce s krajskou komisí soutěže Vesnice roku, pro niž byla vytvořena charakteristika 27 přihlášených knihoven, analýza jejich činnosti a další doplňující informace. Na semináři Vesnice roku a valné hromadě Spolku pro obnovu venkova byli

představitelé obcí obeznámeni se službami, které jsou knihovnám poskytovány (nejen) v rámci regionálních funkcí.

V tištěné a elektronické podobě byla vydána čtyři čísla knihovnicko-informačního zpravodaje Královéhradeckého kraje U nás. Ročenka Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2015 byla zpracována na CD a byla publikována jako příloha druhého čísla. V roce 2016 oslavil regionální zpravodaj 30 let své existence. (Jedná se tak společně s jihomoravskou Duhou o druhé nejstarší knihovnické periodikum v ČR.) Při této příležitosti byla uspořádána výstava mapující vývoj a současnost zpravodaje. Její zahájení se uskutečnilo v rámci slavnostního večera, během kterého byly uděleny tituly krajský knihovník/knihovnice roku.

Do knihoven v kraji jsou kromě tištěných čísel zpravodajů distribuovány také různé typy publikací (propagační materiály, důležité koncepční a metodické brožury apod.).

Na webu Studijní a vědecké knihovny byly v oddíle Pro knihovny průběžně publikovány informace a články. Pokračovalo budování nové struktury webu, součástí byla také kontrola a oprava textů.

2.2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Proběhlo zpracování ročních výkazů KULT za Královéhradecký kraj v termínech daných zákonem o státní statistické službě. Byla zajištěna poradenská činnost k této problematice, zpracování souvisejících analýz a publikování výsledků. K tomu byl dále sestaven soupis publikační činnosti knihoven.

V rámci rozborové činnosti bylo publikováno vyhodnocení výkonů a vybavení knihoven v rámci regionů podle ustanovení standardu VKIS a analýza výkonů knihoven pomocí benchmarkingu. Vyhodnoceny byly také parametry dané krajskou koncepcí veřejných knihoven na léta 2014–2018.

Byly splněny úkoly související s Celostátním adresářem knihoven, včetně zpracování databáze pro jednorázový přenos dat, odstranění duplicit, kontroly stavu aktualizací adresáře za kraj.

Dále se oddělení služeb knihovnám zúčastnilo připomínkového řízení k přípravě koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků, katalogu prací, celostátní koncepce knihoven. Účastnilo se také připomínkování k problematice statistického výkaznictví, dotazníku ke zjišťování současného stavu prostorového a technického vybavení veřejných knihoven v ČR a standardu pro dobrý fond. K tomuto účelu byly realizovány výpočty za Královéhradecký kraj.

Průběžně byla od pověřených knihoven sbírána data pro potřeby Slovníku českých knihovníků. Od pověřených knihoven byly také získány nominace na udělení titulu knihovník/knihovnice Královéhradeckého kraje roku 2016. Slavnostní ocenění knihovnic a knihovníků proběhlo za účasti představitelů obcí, měst a kraje dne 18. 10. 2016. V kategorii knihovník/knihovnice veřejné knihovny (profesionalizované knihovny) byla oceněna kolegyně Lenka Holá, vedoucí odboru služeb Knihovny města Hradce Králové. V kategorii knihovník/knihovnice malé veřejné knihovny (neprofesionalizované knihovny) ocenění získali: Marie Pavelková z Hlušic, Světlá Krausová z Valdic, Markéta Stonjeková z Olešnice v Orlických horách, Dana Gregová z Kohoutova a Aleš Antoš z Řešetovy Lhoty. Připomenut byl také úspěch Markéty Tučkové a knihovny v Batňovicích v soutěži Vesnice roku a Knihovna roku.

2.3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové uspořádala pro knihovníky v roce 2016 celkem

28 vzdělávacích akcí v rozsahu 87 hodin. Školení se zúčastnilo 526 účastníků a obslouženo bylo 75 knihoven. (Při vykazování vzdělávacích akcí se postupuje dle aktuálních metodických pokynů – nově je vykazována každá akce vzdělávacího cyklu zvlášť, stejně tak jsou pokaždé znovu započítáni její účastníci.) Ačkoliv byly akce primárně určeny pro knihovníky z Královéhradeckého kraje, volné kapacity výukových prostor využili také knihovníci z jiných krajů, především z kraje Pardubického.

V rámci regionálních funkcí proběhlo 16 vzdělávacích akcí v rozsahu 39 hodin, kterých se zúčastnilo 276 knihovníků z kraje. Byly to tyto akce:

- webinář Svět YouTube,
- školení o zpracování článků dle pravidel RDA,
- seminář Knihovnická komunikace aneb Jak správně mluvit,
- školení k Centrálnímu adresáři knihoven,
- seminář k pravidlům RDA,
- základní knihovnický kurz (6 výukových dnů),
- seminář Psychohygienu a prevence syndromu vyhoření,
- přednáška o současné české literatuře,
- seminář o zvukových dokumentech,
- Královéhradecká knihovnická konference,
- workshop o Centrálním portálu knihoven.

Dále byla pro knihovníky zorganizována školení, jež byla hrazena z dotačního podprogramu VISK 2 (Mimoškolní vzdělávání knihovníků). Jednalo se o 12 kurzů v rozsahu 48 hodin, které se zaměřily na rozvoj počítačové a informační gramotnosti. Kurzů se zúčastnilo 128 knihovníků z Královéhradeckého kraje a byli proškoleni v některé z následujících oblastí:

- tvorba jednoduchých animací,
- základy prezentací v MS Power Point,
- nové technologie v knihovnách,
- úprava fotografií,
- jednoduché video pro knihovnu,
- program Gimp pro začátečníky,
- cesta k plným textům,
- bezpečnost a ochrana dat na sociálních sítích a internetu,
- e-knihy,
- autorská práva na internetu,
- základy využití sociálních sítí,
- stránka knihovny na Facebooku.

Odborně a organizačně bylo připraveno 8 koordinačních porad, kterých se účastnilo 87 knihovníků:

- 2 porady ředitelek pověřených knihoven,
- 2 porady metodiček pověřených knihoven,
- 4 jednání redakční rady knihovnicko-informačního zpravodaje U nás.

3. Úkoly pro krajskou knihovnu vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí

- Koordinuje plnění regionálních funkcí pověřených knihoven, podporuje svými aktivitami rozvoj knihovnického oboru, informovanost a spolupráci knihoven v kraji.
- Poskytuje odborné konzultace, zpracovává analýzy.
- Provozuje krajský knihovnický portál a vydává tištěný knihovnický zpravodaj U nás.
- Svolává krajské porady.
- V krajském výukovém centru připravuje programy pro vzdělávání knihovníků.
- Zpracovává krajské statistické sumáře a vyhodnocení standardu VKIS.
- Sleduje efektivní využívání účelové dotace a kontroluje kvalitu výkonu regionálních funkcí pověřených knihoven.

Plnění uvedených úkolů (stanovených ve smlouvě o přenesení regionálních funkcí) je zhodnoceno výše (v bodu 2 zprávy) prostřednictvím standardů regionálních funkcí.

Nad rámec těchto činností krajská knihovna na rok 2016 vyhlásila pro knihovny Královéhradeckého kraje kampaň zaměřenou na téma vzdělávání veřejnosti v knihovnách, jejímž cílem bylo co nejvíce zviditelnit činnost a aktivity v této oblasti. Téma roční knihovnické kampaně vycházelo z krajské koncepce rozvoje veřejných knihoven na léta 2014–2018 a bylo opatřeno jednotným logem a mottem.

Oddělení služeb knihovnám také zajišťovalo praxi studentů knihovnictví a dalších souvisejících oborů. Průběžnou praxi ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové absolvovali studenti 3. a 4. ročníku oboru informační služby SOŠ Hradební. Studenti se kromě odborného výcviku účastnili prohlídky knihovny. Odborné veřejnosti byly rovněž poskytovány exkurze. V roce 2016 proběhlo na vyžádání 17 exkurzí, kterých se účastnilo 177 zájemců.

4. Finanční k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Výkon regionálních funkcí byl v krajské knihovně financován z rozpočtu knihovny. Originály účetních dokladů jsou k nahlédnutí ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

5. Závěr

Česká republika má nejhustší síť knihoven z celé Evropské unie. Veřejnosti v České republice slouží systém okolo 6 000 knihoven. V Královéhradeckém kraji působí téměř 450 knihoven a jejich poboček, z toho se přibližně 60 % knihoven nachází v obcích do 500 obyvatel. Mnoho těchto malých knihoven nemá dostatečné finanční podmínky, aby mohly poskytovat kvalitní služby odpovídající aktuálním trendům a požadavkům uživatelů. Významnou podporu v tomto směru představuje systém regionálních funkcí, který napomáhá činnosti knihoven v kraji a umožňuje jim poskytovat kvalitnější služby bez ohledu na velikost obce či města, ve kterém se nacházejí. Odborná pomoc menším knihovnám v kraji spočívá v posilování vzájemně prospěšné spolupráce, sdílení činností a také v soustavném zvyšování odborné úrovně pracovníků knihoven. Nejvíce ceněnou složkou systému regionálních funkcí jsou výměnné fondy, na jejichž dodávkách je řada knihoven zcela závislá. Na doplňování výměnného fondu se podílí mnoho obcí v kraji, které přispívají na nákup. Některé z obcí takto přispívají každoročně a za tuto podporu jim patří velký dík.

Zprávu sestavila: Andrea Součková

Dne: 20. 1. 2017

Pověřená knihovna pro okres Hradec Králové: **Knihovna města Hradce Králové**

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Regionální funkce (RF) vykonává Knihovna města Hradce Králové (dále KMHK) sama nebo prostřednictvím svých střediskových knihoven. Zajištění poskytování regionálních služeb na území okresu Hradce Králové funguje na základě smluv uzavřených mezi:

a) KMHK a obecními a městskými úřady v sídle knihovny s profesionálním pracovníkem (Chlumec n. C., Nechanice, Nový Bydžov, Smidary, Smiřice) o **přenesení** vybraných regionálních funkcí na vyjmenované knihovny. Smlouvy byly uzavřeny pro kalendářní rok 2016. Ve střediskových knihovnách probíhá nákup knih do výměnných knihovních fondů, tvorba výměnných souborů pro obsluhované knihovny, metodické návštěvy a případná pomoc při revizích. Obvody knihoven vykonávajících střediskovou funkci jsou různě velké a jedná se čistě o geografické rozdělení tak, aby vzdálenost mezi střediskem a obsluhovanou neprofesionální knihovnou byla co nejmenší. Rozdělení knihoven viz http://www.knihovnahk.cz/files/tinymce/pro-knihovniky/obsluh_knih_2016_web.pdf.

b) KMHK a obecními úřady o poskytování regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Smlouvy zůstaly v platnosti. K tomu byly s většinou obcí uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem.

V síti obsluhovaných knihoven došlo ke změně. V březnu 2016 byla zrušena Obecní knihovna v Rodově, pobočka Městské knihovny ve Smiřicích. Knihovna byla odhlášena ze seznamu registrovaných knihoven Ministerstva kultury ČR. Počet knihoven s neprofesionálními pracovníky na okrese Hradec Králové se tak během roku snížil na 89. V okrese dále fungovalo 7 profesionalizovaných knihoven, z nichž 5 (viz výše) sloužilo jako knihovny střediskové. Všechny knihovny v okrese Hradec Králové jsou zaregistrované na Ministerstvu kultury ČR.

1.2 Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální funkce v okrese zajišťovalo 2,8 pracovních sil: 1,4 pracovnice zajišťují chod Střediskové knihovny KMHK, metodické oddělení KMHK disponuje 1,4 pracovní síly.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2.1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultace byly poskytovány podle místní potřeby jak knihovníkům, tak i zřizovatelům profesionálních i neprofesionálních knihoven. Celkem bylo za rok 2016 poskytnuto 354 konzultací.

Na webu KMHK je pro knihovníky okresu spravován oddíl Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. Zde lze nalézt metodické materiály pro práci v knihovnách, dokumenty ke stažení i podklady k dalšímu vzdělávání.

Proběhlo 6 porad profes. knihovníků a 1 aktiv neprofesionálních knihovníků.

V rámci výkonu RF bylo vykonáno 229 metodických návštěv v knihovnách. Většina metodických návštěv proběhla společně s rozvozem výměnných souborů a byla při nich zkontrolována činnost knihoven a deník knihovny a řešeny místní problémy.

Komunikace se zřizovateli knihoven je většinou e-mailová nebo telefonická a z větší části se týká finančních dotací obcí na nákup knih do výměnných fondů.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Všem 90 neprofesionalizovaným a 7 profesionalizovaným knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů a následně byly z těchto údajů vypracovány sumáře za okres. Statistické výsledky knihoven byly podrobně rozebrány na aktivu knihovníků 29. 3. 2016 a výsledky zveřejněny na webu KMHK v oddíle Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>.

Výsledky knihoven včetně porovnání se standardem VKIS byly zpracovány v Přehledu činnosti knihoven za rok 2015.

Profesionalizovaným i neprofesionalizovaným knihovnám byl avizován nový standard pro dobrý fond, kterému bude věnována větší pozornost v roce 2017.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro všechny obsluhované knihovny byly zorganizovány tyto vzdělávací akce, celkem v rozsahu 10 hodin:

- 29. 3. Aktiv knihovníků,
- 26. 5. Jak na besedu IV. (praktická ukázka besedy s metodickým materiálem),
- 13. 10. Jak na to (náslech reálné besedy se skutečnou školní třídou),
- 6. 12. Kouzelná vánoční přísada (komponovaný vzdělávací pořad, spojený s prohlídkou výstavy Vánoce v Evropě).

Knihovníci se dále mohli účastnit těchto aktivit:

- 3.–7. 10. Knihovníci na knižním bazaru KMHK,
- 19. 11. Konzultační den k podávání grantů VISK a K21 (využily 4 obce).

Všechny akce byly vystavovány i na webu KMHK. Zde mají všechny knihovny i možnost zapojit se do projektů <http://projekty.kmhk.cz/> Seznamy dětské literatury a Lovci perel nebo využít možnost snadné tvorby webové stránky knihovny díky vytvořené šabloně, viz <http://webknihovny.cz>.

V termínech 23. 2., 26. 4., 7. 6., 30. 8., 18. 10. a 6. 12. proběhly porady vedoucích profesionalizovaných knihoven okresu.

Pro prof. knihovny byl 26. 4. uspořádán webinář Svět YouTube s Vandou Vaničkovou. Prof. knihovníci dále mohli využít akce KMHK (celkem v rozsahu dalších 10 hodin):

- 19. 1. přednáška Služby německých knihoven,
- 15. 9. seminář Efektivní psaní s lektorem Mgr. Janem Táborským,
- 25. 10. předvádění AKS KOHA.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Na neprofesionální knihovny okresu bylo rozvezeno 399 výměnných souborů, které obsahovaly celkem 23 928 knihovních jednotek. Jedná se o prvovýpůjčky, u VS nemáme žádné prolongace. Pokud se VS nepodaří z obsluhované knihovny vrátit najednou celý, stane se tak ihned, jak je to možné. Takto prodloužené k. j. z VS se již nikde nezapočítávají.

Všechny střediskové knihovny, viz bod 1.1.1 této zprávy, nakupují knihy do výměnných

knihovních fondů, zpracovávají je, sestavují a distribuují VS neprof. knihovnám ve svém obvodu (dle geografického rozložení tak, aby vzdálenost mezi střediskem a obsluhovanou neprof. knihovnou byla co nejmenší).

Výměnný fond ve střediskových knihovnách zaznamenal přírůstek 2 431 knihovních jednotek. Výměnný fond celkem čítá 100 540 knihovních jednotek.

Skladba VS je určována knihovníkem obsluhované knihovny s přihlédnutím k místním poměrům a zvyklostem. Průměrně bylo na každou obsluhovanou knihovnu dovezeno 4,4 VS, tj. průměrně 269 k. j. (1 VS obsahuje 60 k. j.), přičemž Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky doporučuje minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 60 svazky.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

V 15 knihovnách byla provedena revize a aktualizace knihovního fondu. Byly to knihovny:

Stará Voda	Káranice	Skřivany	Barchov	Hlušice
Stěžery	Blešno	Čistěves	Stěžírky	Probluz
Dohalice	Libřice	Vysoká	Libníkovice	Nové Město

Dále proběhly revize a aktualizace knihovních fondů včetně výměnného v prof. knihovnách Smidary, Smiřice a Nechanice. Tyto revize nejsou zahrnuty do tabulky statistického výkazu výkonu RF.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovna města Hradce Králové nenakupuje ani nezpracovává knihovní fond z prostředků provozovatele. K tématu jak tvořit knihovní fond jsou poskytovány běžné konzultace.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis informačních technologií jsme realizovali 30 návštěvami v 12 knihovnách ve spolupráci s firmou EŠKOM Ing. Škrabala, který provedl plánovanou údržbu dat. Byly to knihovny:

Předměřice	Stěžery	Prasek	Smidary
Skřivany	Roudnice	Nový Bydžov	Jeníkovice
Barchov	Libřice	Kratonohy	Nechanice

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

3. 1. Centrální adresář knihoven byl k 31. 12. 2016 naplněn za obsluhovanou oblast okres Hradec Králové.

3. 2. Do soutěže Vesnice roku – Knihovna roku se v roce 2016 přihlásilo z Královéhradecka 5 obcí. Na knihovny těchto obcí byly vypracovány pro potřeby hodnotitelské komise podrobné charakteristiky. Knihovny i jejich zřizovatelé byli informováni, jak se mají na návštěvu komise připravit.

3. 3. Za okres Hradec Králové byla na titul knihovník Královéhradeckého kraje 2016 nominována paní Marie Pavelková z knihovny v Hlušicích za neprofesionální knihovníky a paní Lenka Holá z KMHK za profesionální knihovníky. Za oblast Hradec Králové byly informace o nositelích titulu do Slovníku českých knihovníků doplněny i zpětně. Chybí pouze jedna nominace za rok 2016 (paní Pavelková), která je rozpracovaná a bude dodána v nejbližším termínu.

3. 4. Pověřená knihovna KMHK přijala pravidla RDA a od března 2016 v tomto formátu přispívá do Souborného katalogu ČR. Z dalších profes. knihoven okresu nová katalogizační pravidla RDA též zavedly městské knihovny Nový Bydžov, Chlumeck nad Cidlinou a Třebechovice pod Orebem.

3. 5. Všechny obsluhované knihovny byly viditelně označeny oznámením o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem. Oznámení je při metodických návštěvách a s rozvozem VS kontrolováno a v případě nutnosti zjednána náprava.

4. Finanční zajištění regionálních funkcí

Na nákup knih do výměnného fondu byly použity veškeré finance získané smlouvami od zřizovatelů obsluhovaných knihoven ve výši 433 000 Kč a částka 64 804 Kč z dotace Královéhradeckého kraje. Na nákup knih byla v rámci RF použita částka 497 804 Kč.

Dne 20. 12. 2016 bylo obcím, které na rok 2016 poskytly příspěvek na nákup knih do výměnného fondu, zasláno vyúčtování.

Platy pracovníků zajišťujících výkon RF byly od 1. 11. 2016 upraveny dle nařízení vlády č. 316 ze dne 12. září 2016, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb. Rozpočet dotace s touto úpravou nepočítal.

5. Závěr

Regionální funkce na Královéhradecku jsou poskytovány střediskovým systémem. Výhodami tohoto systému jsou: osobnější přístup k malým knihovnám, pružnější využívání fondů, rychlejší reakce na požadavky knihoven, časová úspora a v neposlední řadě mají neprof. knihovníci spádově blíž do svých střediskových knihoven než do KMHK.

Poskytování výměnných souborů považuje stále většina knihoven a jejich zřizovatelů za neocenitelné. Projevilo se to zřetelně na jejich vstřícnosti poskytovat příspěvky na nákup výměnného KF. Poskytování příspěvků, jejich vyúčtování, a hlavně nutná administrativa s tím spojená je však poměrně složitá a obsáhlá. A musí tím pádem logicky probíhat na úkor ostatních činností vykonávaných v rámci RF.

Některé obce finance poskytují formou daru, což je náročné časově. Dary musí na svém jednání schvalovat zřizovatel KMHK a celý proces se může protahovat i několik měsíců.

Další komplikace tvoří fakt, že některé obce vyžadují vlastní formuláře jak na žádosti o dotaci, tak i na vyúčtování dotace, a i znění smlouvy je dáno poskytovatelem dotace, tedy konkrétní obcí. To zvyšuje jednak časovou náročnost, dále vyžaduje důslednější aparát na správné vyřízení a dodržení všech podmínek a termínů těchto dotací, které od malých obcí jsou ale nízké (nejnižší dotace činí 1 000 Kč).

Na druhou stranu fakt, že se obce podílejí na financování nákupu knih do výměnných knihovních fondů, zvyšuje jejich informovanost a zájem o činnost knihoven, které zřizují, což my i knihovníci hodnotíme velmi pozitivně.

Regionální služby v okrese jsou stále velmi vítané. To, že obecně naše služby jsou vnímány jako potřebné a na úrovni, dokázala právě vstřícnost OÚ při jednáních o příspěvcích na nákup knih do výměnných knihovních fondů. Na existenci regionálních služeb je závislá existence mnoha malých knihoven v okrese.

Zprávu sestavila: Bc. Kateřina Hubertová

Dne: 13. 1. 2017

Pověřená knihovna pro okres Jičín Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

Výkon regionálních funkcí jsme zajišťovali dle smlouvy o přenesení regionálních funkcí krajské knihovny podle § 11 odst. 3 knihovního zákona č. 257/2001 Sb., uzavřené se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, plněním zadaných úkolů.

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí.

76 obsluhovaných knihoven:

- 12 základních knihoven s profesionálním pracovníkem,
- 61 knihoven s dobrovolným knihovníkem,
- 3 pobočky:
Místní knihovna Skučina: pobočka Markvartic,
Místní knihovna Vidonice: pobočka Pecky,
Mlýnec: pobočka Kopidlno.

Místní knihovna Jeřice – uzavřena, není knihovnik.

Místní knihovna Semínova Lhota – uzavřena, není knihovnik.

Místní knihovna Zboží – uzavřena, není knihovnik.

Místní knihovna Střevač – nová knihovnice, knihovna od října opět pracuje.

Místní knihovna Třebnouševy – nová knihovnice.

Místní knihovna Cerekvice – rekonstrukce obecního úřadu, provoz knihovny omezen.

Místní knihovna Běchary – rekonstrukce obecního úřadu, provoz knihovny omezen.

Místní knihovna Úlibice – rekonstrukce obecního úřadu, provoz knihovny omezen.

1.2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Počet pracovních úvazků 2,6. Zůstává beze změny.

Metodička 1,0 úvazek – činnost týkající se knihoven okresu, revize, statistické rozbory.

Ředitelka 0,1 úvazku – vzdělávání, porady.

Pracovnice odd. služeb knihovnám – 0,8 úvazku – příprava výměnných souborů, jejich evidence, pomoc při tvorbě webových stránek, komplexní zpracování fondu knihoven.

Akvizice 0,4 úvazku – nákup a zpracování fondu.

Pracovník automatizace 0,1 úvazku – automatizace v pověřených knihovnách, příprava vzorových projektů.

Ekonomka 0,1 úvazku – účetní operace týkající se regionálních financí.

Řidič 0,1 úvazku – rozvoz výměnných souborů, ochrana a údržba dokumentů.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2.1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

	Rok 2015	Rok 2016
Konzultace	498	492
Metodické návštěvy	112	106
Vzdělávací akce	35	40
Akce v rámci regionálních funkcí	10	11
Počet účastníků	313	378
Účastníci v rámci regionálních funkcí	125	132
Počet vyučovacích hodin	60	73
Vyučovací hodiny v rámci regionálních funkcí	21	30
Počet revidovaných knihoven	8	21
Počet revidovaných knihovnických jednotek	4 125	7 237
Počet souborů	437	170*
Počet svazků v souborech	32 004	14 489

* Došlo ke změně vykazování. Jsou zapisovány pouze soubory a svazky fyzicky dodané v roce 2016 do obsluhovaných knihoven.

2.2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Počet poskytnutých konzultací: 492, z toho 253 bylo uskutečněno e-mailem nebo telefonicky. Nejčastěji se konzultace týkaly problematiky regionálního knihovnického systému, jednání s obecními úřady o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních funkcí na rok 2016 a **devíti** obecními úřady byla poskytnuta praktická pomoc s vyplněním žádostí o grant. O možnosti založení knihovny jednalo v prosinci zastupitelstvo obce Ohaveč, proto bylo zastupitelům a starostce poskytnuto několik konzultací.

Počet metodických návštěv: 106, to znamená 1,7 návštěv na jednu knihovnu. Standard 2 návštěvy ročně neplníme z důvodů časového vytížení dobrovolných knihovníků, kteří nemají možnost se uvolnit v zaměstnání. Zvýšil se ale počet osobních návštěv knihovníků v pověřené knihovně z důvodu přání knihovníků plnit požadavky svých čtenářů. Zde jsou také knihovníkům poskytovány informace z knihovnických informačních služeb, praktická pomoc při řešení nejrůznějších problémů vyskytujících se v jejich knihovnách. Pomocníkem při jejich práci je i zpravodaj U nás.

V rámci regionu byla provedena kontrola statistických výkazů všech veřejných knihoven a příslušných komentářů. 78 statistických výkazů včetně komentáře bylo v daném termínu zasláno SVK HK a vloženo do databáze NIPOS.

Při zpracovávání ročních statistických výkazů o knihovně pomáháme obsluhovaným knihovnám především přímou praktickou výpomocí, konzultacemi po telefonu a elektronickou poštou. Knihovnám nabízíme každý rok aktualizovaný statistický deník v elektronické podobě.

Publikační činnost:

Paní ředitelka Mgr. Jana Benešová je členkou redakční rady knihovnického zpravodaje „U nás“. Do zpravodaje bylo zasláno 10 příspěvků (Jičín, Hořice, Nová Paka), z toho 1 příspěvek zpracovala knihovnice Místní knihovny Choteč.

V regionálním tisku a internetových zpravodajstvích byly uveřejněny články o knihovnicích a knihovnách regionu.

Každý měsíc přispívá jičínská knihovna do Jičínského zpravodaje v rubrice Okénko do knihovny. Úsek regionálních funkcí využíval k propagaci akcí facebook.

Stránka Informace pro knihovny na webu Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně měla 1 512 návštěv.

Pasování prvňáčků na čtenáře – Místní knihovna Radim, Lužany, Sobčice.

Webové stránky: 60 místních knihoven, z toho 58 knihoven používá šablonu webknihovny.cz.

BIBLIOWEB – zúčastnily se Knihovna Kryštofa Haranta v Pecce a Místní knihovna v Bystřici.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

35 vzdělávacích akcí (z toho 11 v rámci regionálních funkcí) se zúčastnilo celkem 313 knihovníků (132 v rámci regionálních funkcí). Vzdělávání probíhalo celkem 73 hodin (v rámci regionálních funkcí 30 hodin).

Nejzajímavější akce roku 2016:

Knihovnická dílna 6.–8. září 2016 – pro pracovníky dětských oddělení.

Knihovnické dílny se zúčastnilo celkem 42 knihovníků.

Tematický zájezd pro knihovníky jičínského regionu do Knihovny Václava Havla a prohlídka Národního divadla se konal ve čtvrtek 14. dubna 2016. Knihovnice uvítal ředitel Knihovny Václava Havla Michael Žantovský.

28 účastníků.

Regionální setkání knihovníků

Na setkání knihovnic a knihovníků jičínského regionu proběhlo podruhé slavnostní předání ceny Knihovna Jičínka 2016. **Titul knihovna Jičínka 2016** převzala pro Lidovou knihovnu Úhlejev knihovnice Daniela Valentová. Na zahájení setkání byla uvedena jednoaktová divadelní hra na motivy knihy Pavla Šruta – Pan Kdybych hledá kamaráda, kterou sehrály knihovnice Kateřina Piryová, Michaela Sehnalová a Petra Lustigová.

18 účastníků.

Porady vedoucích profesionálních knihoven: celkem 4, účastníků 43.

Tematický zájezd po knihovnách regionu se konal v pátek 30. 9. 2016. Navštívili jsme Místní knihovnu v Bystřici, Městskou knihovnu Libáň, Barokní zámek Dětenice nebo výstavu Emmy Srnkové. 16 účastníků.

Tisková konference za přítomnosti novinářů regionálního tisku a tiskové mluvčí Městského úřadu Jičín.

Knihovnicí roku se stala paní Světa Krausová z Místní knihovny Valdice. Cenu si převzala 19. 10. 2016 na slavnostním večeru v konferenčním sále Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Výměnný fond byl budován s ohledem na potřeby především malých neprofesionálních knihoven.

Průběžně probíhá aktualizace výměnného fondu.

Počet obslužených knihoven 65 (62 místních knihoven a Městská knihovna Kopidlo, Knihovna Kryštofa Haranta Pecka, Městská knihovna Fráni Šrámka Sobotka).

Celkem rozvezeno 170 souborů, které obsahovaly 14 489 svazků (průměr 2,8 souborů na jednu knihovnu). Knihovny měly k dispozici ještě dalších 289 souborů, které obsahovaly 18 301 svazků z minulého roku.

V knihovnách bylo v roce 2016 celkem 459 souborů, což představuje 32 790 svazků. Knihovníci díky bohatému výměnnému fondu mohli uspokojovat požadavky svých čtenářů.

Rozvoz souborů byl realizován 2x ročně, vždy v jarních a podzimních měsících. Knihovny, které si odebíraly soubory vícekrát za rok, využívaly služeb obecních úřadů nebo aut vlastních.

Úbytek za rok 2016 = 1 744 dokumentů

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize: 21 místních knihoven

K urychlení revizí byla u 10 knihoven použita elektronická čtečka kódů, která byla zapůjčena i profesionálním knihovnám.

Celkem bylo zrevidováno 7 237 svazků.

Aktualizace a obsahová prověrka: Střevač, Ostroměř, Valdice.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Na nákup knih do výměnného fondu přispělo na základě darovacích smluv a jedné dotační smlouvy 54 obecních úřadů částkou 357 760 Kč. Celá částka byla použita na nákup nových knih.

Na nákup dokumentů do výměnného fondu z dotace od Královéhradeckého kraje jsme původně plánovali 60 593 Kč, vzhledem k úsporám ve spotřebě energií jsme tuto částku navýšili na 70 619 Kč. Bylo nakoupeno i 37 audioknih za 10 026 Kč. Zvukové knihy budeme poskytovat knihovnám jako rozšíření nabídky výměnného fondu.

Stav fondu:

	2014	2015	2016
Stav fondu k 31. 12.	41 801	42 985	43 425
Roční přírůstek	2006	1924	2 184
Roční úbytek	2684	740	1 744

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Automatizovaný knihovní systém je aktualizován dodavatelskou firmou formou vzdálené správy. V letošním roce jsme přešli na nový virtualizovaný server v rámci technologického centra města Jičína, proto je systém zálohování a obnova dat při poruše nebo výpadku celého knihovnického systému bezpečnější. Zkvalitněním zálohy dat se zmenšuje riziko spojené se ztrátou dat. Servisní pracovník města provedl 40 zásahů pro 37 knihoven pomocí vzdálené správy v důsledku tohoto přechodu. Problém byl u 3 knihoven, které mají počítače se zastaralým operačním programem.

Regionální knihovnický systém – celkem napojeno 37 knihoven a všech 37 místních knihoven má na svých webových stránkách vystaven online katalog (v rámci budování celookresního souborného katalogu).

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

3. 1. Centrální adresář knihoven

Adresář knihoven byl aktualizován a doplněn o informace požadované k propojení s portálem Knihovny.cz.

3. 2. Vesnice roku – knihovna roku

Komisi byly poskytnuty informace o zúčastněných knihovnách. Byla provedena metodická návštěva a knihovny připraveny do soutěže.

3. 3. Nominace knihovník Královéhradeckého kraje 2016 a doplňování Slovníku českých knihovníků

Nominována byla Světa Krausová z Místní knihovny Valdice. Slovníku českých knihovníků byl doplněn informacemi o všech oceněných v letech 2009–2016.

3. 4. Standard RDA

Proškolená knihovnice z Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně Iva Rodrová poskytuje konzultace dle požadavků knihovnic.

3. 5. Oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem

Oznámení bylo vystaveno na všech obsluhovaných knihovnách.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí Přehled finančního zajištění

Rok	2014	2015	2016
Částka v Kč	1 046 000,-	1 054 000,-	1 141 000,-
Příspěvek od obecních úřadů	353 280,-	356 460,-	357 760,-

Dotaci od Královéhradeckého kraje na zajištění regionálních funkcí jsme zcela využili.

5. Závěr

Cílem regionálních služeb je podpořit kvalitní služby malých knihoven, aktualizovat knihovní fondy neprofesionálních knihoven a v neposlední řadě umožnit vzdělávání pracovníků všech knihoven regionu.

Většina knihoven v malých obcích je plně závislá na budování a cirkulaci výměnných fondů.

Knihovníci i jejich zřizovatelé oceňují péči profesionálů o jejich knihovny, odborné poradenství, pomoc při revizích i vzdělávací akce. Proto je důležitá náročná práce, kterou věnujeme zajištění smluv o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnného fondu.

Poskytování služeb dle standardu pro výkon regionálních funkcí bylo zachováno v porovnání s loňským rokem na stejné úrovni. Celkově se podařilo splnit všechny vytyčené úkoly pro dané období.

Zprávu sestavila: Helena Vejvarová

Dne: 9. 1. 2017

Pověřená knihovna pro okres Náchod Městská knihovna Náchod, o. p. s.

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

Sít' obsluhovaných knihoven a pracovníci zajišťující regionální služby

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí,
10 základních profesionálních knihoven,
59 základních neprofesionálních knihoven,
11 poboček profesionálních knihoven,
4 knihovny jiných sítí.

Z důvodu nezájmu zřizovatele pozastavila k 31. 12. 2016 svou činnost Obecní knihovna Hynčice.

Regionální služby v okrese zajišťuje 2,85 přepočteného úvazku. Z toho 2 úvazky metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Snížení úvazku o 0,5 oproti roku 2015 bylo způsobeno výjimečnou nutností zaměstnat v roce 2015 pracovníci střediskové knihovny v Jaroměři namísto objednávky služeb, avšak pro rok 2016 se u této knihovny opět služby objednaly. Tyto změny se ve výkonech nijak neprojevily. Knihovnické služby byly objednány u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce i z prostředků přispívajících obcí a dále poradenskou a konzultační činnost pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů. Městská knihovna Jaroměř provádí v knihovnách svého obvodu revize fondu a spravuje webové stránky těchto knihoven.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Celkem bylo pro pracovníky knihoven uspořádáno 13 porad, z toho 3 porady pro profesionální knihovny a 10 porad pro neprofesionální knihovny.

Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven. Celkem bylo poskytnuto 156 konzultací, část z nich byla vedena telefonicky či elektronicky (e-mailem).

Celkem bylo uskutečněno 291 metodických návštěv, které se týkaly především rozvozu výměnného fondu, aktualizace a revize fondu neprofesionálních knihoven a kontroly běžné činnosti těchto knihoven. 109 metodických návštěv bylo uskutečněno v Obecní knihovně Hoříčky, kde proběhla aktualizace fondu, automatizace knihovny a zaučení nové knihovnice v práci s knihovním programem Verbis.

2. 2. Plány, rozbory, statistika knihovnických činností

Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů. Statistické údaje byly porovnány se standardem VKIS a výsledky byly prezentovány profesionálním knihovnám na poradě 8. 4. 2016. Dále byl sestaven a na webových

stránkách proknihovny.mknachod.cz prezentován žebříček nejlepších profesionálních a neprofesionálních knihoven.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Uskutečnily se celkem 3 porady profesionálních knihoven, z toho 2 porady se všemi vedoucími profesionálních knihoven (8. 4. a 9. 12.) a 1 porada s vedoucími knihoven, které jsou zapojeny do vykonávání regionálních funkcí (9. 12.).

Dále proběhlo ve střediskových obvodech 10 porad knihovníků neprofesionálních knihoven (3. 3., 16. 3., 23. 3., 29. 3., 9. 5., 5. 10., 8. 11., 12. 12., 15. 12.), kde se probíraly otázky statistiky, aktuálního dění v oboru, práce se čtenáři, práce s regionální literaturou.

Pro pracovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven uspořádala Městská knihovna v Náchodě tyto semináře a kurzy:

23. 2.	Kurz tvorby infografiky (práce s online nástroji Canva a Infogram) – pro pracovníky knihoven regionu Náchod	4 hod.	6 účast.
24. 2.	Kurz tvorby infografiky (práce s online nástroji Canva a Infogram) – pro pracovníky knihoven regionu Náchod	4 hod.	5 účast.
17. 5.	Mluvené slovo pro všechny, aneb, Audioknihy v knihovnách – seminář pod vedením Mgr. Alžběty Škytové	2 hod.	13 účast.
18. 11.	Exkurze knihovníků – Městská knihovna Nové Město nad Metují, Státní oblastní archiv Zámorsk, Místní knihovna Podbřezí	8 hod.	17 účast.
30. 11.	Knihovna, to není jenom nábytek – seminář pod vedením Mgr. Jaroslavy Štěrbové	3 hod.	17 účast.

Těchto kurzů se účastnili jak pracovníci knihoven z okresu Náchod, tak i pracovníci knihoven z jiných regionů (Trutnov, Rychnov nad Kněžnou).

Mimo výše uvedené kurzy proškolily metodičky z MK Náchod pracovníky Knihovny města Hradce Králové ve 4 kurzech tvorby infografiky (práce s online nástroji Canva a Infogram). Kurzů o celkovém objemu 12 hodin se zúčastnilo 48 osob.

Městská knihovna Náchod spravuje a pravidelně aktualizuje oddíl Pro knihovny na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, zápisy z porad, informace pro zřizovatele apod. Jsou zde také základní informace o všech knihovnách v regionu Náchod.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

V roce 2016 bylo do 59 neprofesionálních knihoven expedováno 183 souborů se 11 001 svazky. Knihovny měly k dispozici ještě dalších 1 040 souborů se 62 427 svazky z minulých let. Z celkového počtu 82 433 svazků výměnného fondu bylo v neprofesionálních knihovnách umístěno a využíváno více než 89 % tohoto fondu.

Distribuci souborů zajišťuje pověřená knihovna a knihovny, které mají svůj střediskový obvod. Knihovníci obecních knihoven si většinou vybírají knihy z výměnného fondu častěji a po menších dávkách, protože si je odvázejí v taškách. Rozvoz větších souborů zajišťují knihovny autem.

Na tvorbě výměnných fondů se podílejí i obce, které využívají služeb střediskových knihoven na základě smluv. Na nákup výměnného fondu přispělo 51 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 367 438 Kč. V této částce je zahrnuto i předplatné časopisů, které svým knihovnám zajišťuje Knihovna města Police nad Metují a Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec.

Z ročního přírůstku 3 630 knihovních jednotek bylo 141 darů.
Aktualizace výměnného fondu probíhá průběžně podle potřeby.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Zrevidovány byly 4 knihovny: Heřmanice, Rasošky, Rychnověk, Veselice s celkem 2 107 svazky.

Rozsáhlá aktualizace fondu proběhla v Obecní knihovně Hoříčky (v souvislosti s automatizací knihovny) a v Obecní knihovně Machov (v souvislosti se stěhováním knihovny do nových prostor).

Ve všech neprofesionálních knihovnách probíhá aktualizace fondu průběžně podle potřeby.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovny nakupují z prostředků obecních úřadů pouze knihy do výměnných fondů.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis byl poskytnut ve spolupráci s firmou EŠKOM knihovnám Velká Jesenice, Vlkov a Rychnověk.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

3. 1. Centrální adresář knihoven

Aktualizaci záznamů si profesionální knihovny zajišťují samy podle aktuálních změn, nejméně však 1x ročně. Proškolení všech vedoucích profesionálních knihoven v aktualizaci záznamů v Centrálním adresáři knihoven proběhlo na poradě 8. 4. Aktualizaci záznamů neprofesionálních knihoven zajišťuje knihovna pověřená regionální funkcí podle aktuálních změn, nejméně však 1x za rok.

3. 2. Vesnice roku – knihovna roku

Komisi soutěže Vesnice roku byly poskytnuty informace o přihlášených knihovnách. Jednalo se o knihovny v obcích Červená Hora, Dolní Radechová, Nový Hrádek, Křinice, Nahořany, Rasošky, Žernov. Těmto knihovnám byla poskytnuta metodická i praktická pomoc při přípravě na soutěž.

3. 3. Nominace knihovník Královéhradeckého kraje 2016 a doplňování Slovníku českých knihovníků

Pro udělení titulu knihovník roku 2016 byl za oblast Náchod nominován pan Aleš Antoš z Obecní knihovny Řešetova Lhota. Pro potřeby Slovníku českých knihovníků byly zpracovány informace o nositelích titulu knihovnice roku z let minulých (J. Vítová, Z. Pfeiferová, M. Machová).

3. 4. Standard RDA

Knihovnám byla nabízena metodická i praktická pomoc s cílem podpořit zavedení nových katalogizačních pravidel. Žádná knihovna nabídku pomoci nevyužila, zavedení pravidel RDA si knihovny zajistily samy.

3. 5. Oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem

Profesionální i neprofesionální knihovny byly při poradách opakovaně upozorňovány na nutnost viditelného umístění oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem. Při metodických návštěvách bylo umístění kontrolováno.

4. Finanční zajištění regionálních funkcí

Na výkon regionálních funkcí bylo knihovně přiděleno o 51 000 Kč více než v roce předchozím. Z celkové částky 1 468 000 Kč bylo 43 % použito na mzdové náklady. Částka vydaná na nákup knihovnických služeb byla v roce 2016 zvýšena tak, aby pokryla objem vykonaných služeb. Na nákup výměnného fondu bylo z dotace na výkon regionálních funkcí použito 334 914 Kč, což je 23 % z celkové částky dotace. Do výměnného fondu střediskových knihoven přispělo na základě smluv 47 z 52 zřizovatelů neprofesionálních knihoven (90 %) částkou 367 438 Kč. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Stárkov).

Z důvodu extrémně pozdního vyplacení dotace na účet Městské knihovny Náchod (4. 5. 2016) nemohlo být vykonávání regionálních funkcí dodrženo v takovém rozsahu, jak bylo naplánováno. Naopak termín vyúčtování dotace na regionální funkce je poměrně brzký a z účetního hlediska je obtížné ho dodržet.

5. Závěr

Regionální služby jsou jasným přínosem v podpoře veřejných knihoven. Díky finančnímu příspěvku na regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost.

Silnou stránkou jsou cíleně budované knihovní fondy pro využití v obecních knihovnách, přístupnost internetu v obcích, konzultační a poradenská činnost pracovníků regionálních služeb. Slabou stránkou je dopravní obslužnost a časové možnosti knihovníků obecních knihoven ve využití nabídek vzdělávání. Věková struktura knihovníků obecních knihoven někdy neumožňuje přijímání nových forem práce v takové míře, jak bychom si přáli (využívání PC, práce s e-mailem). Avšak bez příspěvku na regionální funkce by stagnovala činnost knihoven i tam, kde mají obecní funkcionáři i čtenáři o knihovnu zájem.

Velmi důležitou součástí je i finanční podpora zřizovatelů neprofesionálních knihoven, díky jejichž příspěvkům je možné nabídnout čtenářům neprofesionálních knihoven větší a širší nabídku titulů ve výměnném fondu.

Střediskový systém péče o neprofesionální knihovny má v regionu Náchod dlouholetou tradici. Tento systém se ukazuje být velmi výhodný díky geografické blízkosti malých knihoven ke střediskům, dlouhodobému budování vztahů a vazeb s knihovníky i zřizovateli a v neposlední řadě i díky možnosti zaměření většího úsilí metodika na menší počet knihoven.

Zprávu sestavila: Bc. Klára Havlová

Dne: 20. 1. 2017

**Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. – oblast Kostelec n. Or.:
Městská knihovna Kostelec nad Orlicí**

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

Sít' obsluhovaných knihoven a pracovníci zajišťující regionální služby

3 profesionální + 24 neprofesionálních knihoven + 1 specializovaná. Vzhledem k přechodu na AKS Koha bude knihovna jiných sítí OMOH RK v dalším roce mimo naše metodické možnosti. Úvazek 0,7 rozdělený na 2 zaměstnance 0,3 KO, 0,4 TY, a to zejména kvůli odlišným AKS v obou oblastech. Pracovník v knihovně TY je od 1. 9. 2016 zaměstnancem MÚ Kostelec n. O., takže mzda je hrazena průkazně a zcela dle rozpočtových pravidel. Nadále jsou knihy pro středisko v knihovně TY, protože v pověřené knihovně nejsou tak velké skladové prostory. Díky novému katalogu Portaro mohou knihovny střediska TY vybírat a rezervovat knihy online do svých souborů. Neprofesionální knihovny si zajišťují odvoz knih a výměnu souborů.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Vzhledem k počtu účastníků vedeme školení v této kategorii; knihovníci proškoleni v půjčování a problematice e-knih; metodika u prof. knihoven – katalogizace RDA, e-knihy, granty. Metodické návštěvy spojené s doručením MVS. Zajišťujeme nadstandardní pomoc s přechodem na formát RDA (čištění záznamů z UNIMARK, telefonické konzultace + 5 metodických návštěv + písemný metodický materiál IT), opakovaná kontrola grantů pro profesionální knihovnu Častolovice.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Úkoly byly splněny, ale pro dobrovolné knihovníky jsou statistiky čím dál složitější; požadované, hlavně ekonomické, údaje nejsou k dispozici v lednu, liší se metodika vykazování pracovních poměrů u obecních knihovníků, nové metodiky o vykazování uživatelů jsou vydávány v prosinci.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Protože nemáme počítačovou učebnu, školení řešíme po mnoho let individuálně. Porada vedoucích oblastí 2. 12. 2016. Ostatní porady kvůli nemocenské nebyly, musely se dokončit revize.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Stav k 31. 12. 2016 je 68/3916 k. j. V roce 2016 došlo ke zkreslení celkového počtu, protože odlišný AKS v KO, RG fond zůstal nadále v AKS Clavius, neumožňuje výpůjčky jednotlivých knih z výměnných fondů, takže výsledný počet knih nelze přepočítat na 60 knih v souboru. Na vesnicích nadále zůstává 138/8510, kdy některé soubory jsou z velké části vrácené. Umožňujeme knihovnám vracet knihy postupně i jednotlivé žádané knihy vracet přednostně.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize Albrechtice 3 283 k. j., Lípa n. O. 2 997 k. j., Bolehošť 4 080 k. j., Žďár n. O. 524, Borovnice 229 k. j. z 512 k. j. trvá, zároveň zpětná katalogizace do AKS. Doprava knih byla hrazena z dotace.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Všechny knihovny (9) si knihy nakoupily, samostatně katalogizují Borohrádek, Bolehošť, Čermná. Zpracováváme knihy pro MLK Tutleky, Svídnice, Záměl, Albrechtice, Lípa n. O., Nová Ves, Voděradý.

Z celkové částky 159 178 Kč je 16 090 Kč na nákup periodik. Pro porovnání: knihovna Borohrádek dostala na knihy a periodika 45 128 Kč a profesionální knihovna Častolovice 45 688 Kč.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Příprava na přechod RGF systému na Koha, zajištěno s pomocí vlastních IT.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

3. 1. Centrální adresář knihoven – splněno.

3. 2. Vesnice roku – knihovna roku – splněno.

3. 3. Nominace knihovník Královéhradeckého kraje 2016 a doplňování Slovníku českých knihovníků – splněno.

3. 4. Standard RDA – splněno.

3. 5. Oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem – splněno.

4. Finanční zajištění regionálních funkcí

Mimo financování z dotace RF si obce přispěly částkou 159 178 Kč na nákup knih do svých vlastních fondů. Je to částka nejen na knihy, ale i časopisy.

Ke změnám v položkách došlo v platech, pro delší nemoc byla přijata síla na výpomoc na OON, vyúčtování náhrad v nemoci jsou proto také záúčtovány v této položce.

5. Závěr

V naší oblasti si obce tradičně přispívají na nákup knih a časopisů, což spolu s dotací RGF jsou hlavní zdroje financování. Střediskový systém je zavedený v oblasti dlouho a funguje nepřetržitě, navazuje na přirozené spádové oblasti měst Kostelec n. O. a Týniště n. O. a výhodou je dopravní obslužnost. Systém financování střediska je naprosto přehledný a jednoznačně průkazný – všichni pracovníci jsou zaměstnanci MÚ Kostelec n. O. Zdržení v převodu regionálního systému Koha nastalo v důsledku nejednotných záznamů z předchozích let a jejich velmi kolísavá úroveň v rámci AKS Clavius.

Zprávu sestavila: I. Havlová

Dne: 10. 1. 2017

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. - oblast Rychnov n. Kn., Dobruška: Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

1.1. Sít' obsluhovaných knihoven

Oblast Rychnov nad Kněžnou, Dobruška tvoří 50 základních knihoven a 3 profesionální knihovny okresu (Dobruška, Opočno, Vamberk).

Obvod Městské knihovny v Dobrušce spravuje celkem 19 obecních knihoven (Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kounov, Kamenice, Ohnišov, Podbřeží, Rovné, Sedloňov a Val).

Městská knihovna v Opočně má ve svém obvodu 7 obecních knihoven (Králova Lhota, Mokré, Očelice, Přepychy, Semechnice, Skršice a Záhornice).

Městská knihovna ve Vamberku má 5 obecních knihoven (Lhoty u Potštejna, Lupenice, Polom, Merklovice, Peklo nad Zdobnicí).

Pověřená knihovna Rychnov n. Kn. obsluhuje obvod s 19 obecními knihovnami (Bartošovice v Orł. horách, Bělá, Bročná, Černíkovice, České Meziříčí, Hláska, Javornice, Kvasiny, Liberk, Lično, Lukavice, Olešnice v Orlických horách, Orlické Záhoří, Pěčín, Potštejn, Skuhrov nad Bělou, Slatina nad Zdobicí, Solnice, Třebešov). Součástí Městské knihovny v Rychnově n. Kn. jsou dvě pobočky – Lipovka a Roveň. Všechny knihovny jsou evidovány v registru knihoven na Ministerstvu kultury ČR.

1.2. Pracovníci zajišťující regionální služby

V Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou jsou zřízeny jeden celý úvazek a úvazek 0,625 financované z regionálních funkcí. Po dohodě mezi pověřenou knihovnou v Rychnově n. Kn. a Městskou knihovnou v Dobrušce (jednání se starostou) jedna pracovnice zajišťuje výkon regionálních funkcí na detašovaném pracovišti v Dobrušce a dle potřeby dojíždí i do Městské knihovny v Rychnově nad Kněžnou. Dohoda mezi oběma knihovnami je formou objednávky, jejímž podkladem je pracovní smlouva, platový výměr a náplň práce.

Ve střediskových knihovnách Opočno a Vamberk funguje systém objednávek regionálních služeb. Městská knihovna Rychnov n. Kn. objednává u obou střediskových knihoven konkrétní vybrané regionální služby uvedené v objednávce. Městský úřad jako provozovatel městské knihovny vystaví faktury na základě čtvrtletních podkladů pro fakturaci o provedených službách, kterou zpracoval vedoucí městské knihovny.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultační a poradenská činnost je prováděna při návštěvách neprofesionálních knihovníků buď přímo na pracovištích profesionálních knihoven, nebo naopak návštěvou pracovníka profes. knihovny v obecních knihovnách dle možností. V roce 2016 bylo poskytnuto 229 konzultací a vykonáno 51 metodických návštěv. Ke konzultacím je kromě jiného využíván i e-mail;

předmětem byly nejen konzultace, ale také různé informace a pozvánky na akce pořádané knihovnami. Knihovnickům jsou poskytovány aktuální informace z oblasti knihovnických a informačních služeb a je jim poskytována praktická pomoc při řešení nejrůznějších odborných problémů v souvislosti s jejich knihovnou. Pomocníkem v této oblasti je i knihovnicko-informační zpravodaj U nás, který vydává Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové za spolupráce ostatních knihoven v kraji. Zpravodaj je výborným pomocníkem nejen pro malé knihovny, které zde najdou spousty rad a návodů právě z oblasti knihovnictví. Knihovnám jsou pravidelně rozepisovány plakáty na výstavy a akce pořádané dobrušskou a rychnovskou knihovnou, ale i dalšími knihovnami okresu.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Statistika za oblast Rychnov n. Kn., Dobruška je centrálně zpracována Městskou knihovnou v Rychnově n. Kn. Knihovna oběhává všechny knihovny oblasti dopisem se žádostí o zpracování ročního výkazu dané knihovny. U profesionálních knihoven je kromě ročního statistického výkazu požadován i komentář ke statistice za daný rok, dále výkaz výkonu RF s komentářem. Některé aktivní obecní knihovny s ročním statistickým výkazem posílají i komentář (obecní knihovna Mokré). Všechny statistické výkazy jsou v Rychnově n. Kn. centrálně zpracovány, sebraná data všech základních knihoven jsou zkontrolována, uložena a sumarizována a následně jsou odeslána do SVK Hradec Králové k dalšímu zpracování – sumarizaci a vyhodnocení. Stejně je zpracován i komentář k roční statistice. Jako podklad k sepsání tohoto komentáře slouží komentáře jednotlivých profesionálních, případně obecních knihoven.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

I v roce 2016 byla snaha zajistit vzdělávání knihovníků a jejich informovanost o aktuálním vývoji knihovnictví. V roce 2016 proběhly 2 porady (5. 4. a 11. 10. 2016) pro pracovníky neprofesionálních knihoven. Na programu porad bylo financování RF, spolupráce na kulturních akcích, změny v zajišťování služeb a výměna zkušeností formou diskuse. Součástí porady 5. 4. bylo vzdělávání na téma „Jak vést knihovnu a knihovní řád“ (1,5 hodiny). Součástí porady z 11. října bylo proškolení ke statistice – „Vyplňování statistických výkazů v praxi“ (1,5 hodiny). Profesionální knihovny stále nabízejí možnost individuální nabídky školení knihovnickům základních knihoven, které se snaží přizpůsobit potřebám i dopravní dostupnosti jednotlivých regionů. Informační gramotnost je na dobré úrovni a odvíjí se i od individuálních znalostí a schopností pracovníků malých knihoven. Mění se ale věková struktura dobrovolných knihovníků v neprofesionálních knihovnách; mladší a pracovním vyčerpání knihovníci zvládají základní obsluhu počítačů v knihovnách a nemají čas a zájem absolvovat různá školení. Všichni pracovníci obecních knihoven jsou průběžně proškoleni a zvládají práci s počítačem a internetem.

3.4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů, které jsou pak dále efektivně využity v obsluhovaných knihovnách oblasti, je jednou z hlavních regionálních funkcí. Nově zakoupené tituly (z prostředků krajské dotace RF a z prostředků obcí na základě dotačních smluv) jsou profesionálními knihovnami v Dobrušce, Opočně a Vamberku odvezeny do pověřené knihovny v Rychnově n. Kn., která tituly centrálně zkatologizuje a odveze zpět

příslušným profesionálním knihovnám (Dobruška, Opočno). Vamberecká knihovna si knihy dováží a odváží sama. Tyto knihovny mají tituly odborně zpracovány, převedeny do svých databází (LANius, Clavius) a jsou tak připraveny k následnému využití – tvorbě a distribuci výměnných souborů pro obecní knihovny. Výpůjčky výměnných souborů jsou realizovány prostřednictvím knihovního systému Clavius, modul Výměnné soubory (Dobruška, Opočno, Vamberk, Rychnov n. Kn.). Modul Výměnné soubory umožňuje rychlejší práci při tvorbě výměnných souborů pro obecní knihovny.

V roce 2016 bylo obslouženo celkem 53 knihoven. Bylo vyexpedováno 243 výměnných souborů se 14 602 svazky. Z celkového počtu svazků ve výměnných souborech představuje 7 249 svazků prvovýpůjčky a 7 353 svazky tvoří prodloužení.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Důležitou součástí regionální funkcí je pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách = pomoc při fyzické revizi, obsahové prověrce knihovního fondu, dohledávkách, opravách, aktualizaci knihovního katalogu, dále zpracování protokolů o výsledku revize. Aktualizace fondů profesionálních knihoven probíhá průběžně, aktualizace fondů obecních knihoven je většinou součástí probíhající revize.

V roce 2016 pokračuje stále ještě revize v Solnici, která bude dokončena z kraje roku 2017. Dále byla provedena revize a výrazná aktualizace výměnného fondu v Městské knihovně Vamberk, kde byly prováděny i stavební úpravy skladu výměnného fondu. Revize a aktualizace výměnného fondu proběhla i v Městské knihovně Opočno. Celkem bylo zrevidováno 9 848 svazků.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Provozovatelé poskytují příspěvky na nákup výměnných fondů, viz odstavec 3.4.

3. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis automatizovaného knihovního systému pro výkon regionálních funkcí zajišťuje firma EŠKOM prostřednictvím pověřené knihovny v Rychnově n. Kn. Firma zajišťuje dle požadavků servisní služby automatizovaného knihovního systému LANius a Clavius hlavně v částech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí (katalogizace, revize knihovních fondů a automatizované agendy výměnných souborů).

Knihovny, které mají automatizovaný knihovní systém Clavius – Javornice, Skuhrov nad Bělou a Mokré. Knihovny Podbřezí, Bílý Újezd, Kvasiny, Bačetín, Janov a Val jsou součástí regionálního knihovního systému REKS.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

- Pověřená knihovna i nadále získávala finance na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven – zajistila uzavření smluv pro rok 2016 (celkem 32) a vyúčtovala dotace za rok 2015 dle platných předpisů.
- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovala úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Vzdělávání v knihovnách.
- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentuje informace a potřebné materiály pro

knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.

- Pověřená knihovna sleduje a doporučuje plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti.
- Revize výměnných fondů je plánována v letech 2015–2017.

Úkoly stanovené pro rok 2016 krajskou knihovnou

- Knihovna zabezpečuje aktualizaci a doplnění Celostátního adresáře knihoven za obsluhovanou oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška.
- V rámci soutěže Vesnice roku knihovna spolupracovala s komisí a poskytla informace a podklady o daných knihovnách, případně se aktivně zúčastnila návštěvy knihovny společně s komisí, přihlášeným knihovnám nabídla praktickou a metodickou pomoc při přípravě na soutěž.
- Knihovna připravila podklady pro udělení titulu knihovnice/knihovnicka roku 2016 za oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška.
- Knihovna spolupracuje s krajskou knihovnou při zavádění pravidel RDA pro katalogizaci.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Spotřeba materiálu – tato položka zahrnuje nákup nových knih do výměnných fondů. Celkem bylo na nákup knižního fondu použito 320 589 Kč (2 096 svazků). Z této celkové částky představuje 129 616 Kč (846 svazků) finanční prostředky, které poskytly obce na základě dotačních smluv, kterých bylo v roce 2016 uzavřeno celkem 32.

Dále položka zahrnuje nákup drobného papírenského zboží.

Cestovné – položka v sobě zahrnuje úhradu výdajů za cestovné spojené s výkonem RF – konkrétně úhrada cest při výběru a nákupu knih do výměnných fondů a úhrada cest na školení a porady pracovníků zajišťujících výkon RF.

Ostatní služby:

Doprava – položka zahrnuje finanční prostředky na nákup pohonných hmot pro dopravu v rámci RF (nákupy knih do VF, revize, metodické návštěvy, rozvoz souborů).

Nákup licence na elektronické zdroje – položka zahrnuje update přehledů knihoven a nové verze pro moduly Clavius, www katalog, výměnné soubory, revize knihovního fondu v souvislosti s využíváním REKSu.

Nákup knihovnických služeb – položka zahrnuje finanční prostředky k zajištění vybraných regionálních funkcí formou objednávky knihovnických služeb u 2 profesionálních knihoven se střediskovou funkcí (Opočno a Vamberk) okresu Rychnov n. Kn. Není zde zahrnuta Městská knihovna v Dobrušce, kde vybrané regionální funkce přímo zajišťuje pracovníce na 1 úvazek, jejíž finanční prostředky jsou hrazeny ze mzdových nákladů.

Mzdové náklady + zákonné sociální pojištění:

Tato položka zahrnuje plat zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí pro obvod Rychnov n. Kn., Dobruška. 1 úvazek – metodička neprofesionálních knihoven oblasti RK a 0,625 úvazek – pracovníce pro správu výměnných souborů, katalogizace.

Sociální náklady (zákonem a jiné s. n.) – položka zahrnuje stravné zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí.

Zprávu sestavila: N. Kaločová

Dne: 19. ledna 2017

Pověřená knihovna pro okres Trutnov: **Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově**

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2016

Sít' obsluhovaných knihoven a pracovníci zajišťující regionální služby

- 1 knihovna pověřená výkonem RF (MěK Trutnov)
- 8 knihoven s prof. knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř)
- 41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem
- 1 pobočka v ObK Nemojov
- 4 odborné evidované knihovny (Podkrkonošské muzeum v Trutnově, ZŠ Komenského v Trutnově, Školní informační centrum při Vyšší odborné škole zdravotnické a střední zdravotnické škole, školní knihovna ZŠ v Bílé Třemešné)

V průběhu roku byly připraveny a podepsány nové smlouvy o poskytování regionálních služeb se všemi základními knihovnami. S odbornými knihovnami smlouvy pro další období nebyly nově sepsány. Odborná pomoc jim je na vyžádání poskytována.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

- úv.1,00 – metodička
- úv.0,05 – ředitelka
- úv.0,40 – pracovnice akvizice
- úv.0,1 – pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu
- úv.0,1 – pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře
- úv.0,05 – účetní

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Během roku bylo obsluženo 50 knihoven okresu. Metodických návštěv se uskutečnilo 68 a poskytnutých konzultací bylo 271. Konzultace se týkaly vyplňování žádostí o granty, konzultace ekonomického charakteru, katalogizace, přechod knihoven na MARC21, nová pravidla RDA, akvizice pro základní knihovny, dále poradenství ohledně využití souboru národních autorit a záznamů v Souborném katalogu ČR. Malým knihovnám je poskytována pomoc s aktualizací webových stránek.

Metodická pomoc v rozsahu 1 pracovního týdne byla poskytnuta rovněž knihovně ve Špindlerově Mlýně. Byla opravena část záznamů a částečně slovník jmenných autorit a slovník klíčových slov. Část fondu byla přestavěna tak, aby lépe vyhovovala uživatelům knihovny. Následně proběhla konzultace s vedoucí knihovny paní Čerovskou, při které byla seznámena s proběhlými změnami v katalogu. Zároveň jí byla zopakována metodika práce se souborem národních autorit a zdůrazněna nutnost vytvoření vlastního kvalitního slovníku autorit. Zopakovány byly rovněž základy katalogizace. Standard splňujeme.

2.2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Bylo zpracováno 56 statistických výkazů za rok 2015 (1 MěK Trutnov, 8 prof. knihoven, 41 neprof. knihoven, 3 pobočky a 3 sumáře).

Ve všech knihovnách probíhá průběžná aktualizace knihovního fondu.

Do benchmarkingu je zapojeno 6 knihoven.

Na poradách jsou pracovníci knihoven seznamováni s výsledky a přepočtenými ukazateli statistického zjišťování. Malé knihovny jsou průběžně připravovány na nový standard pro dobrý fond (aktualizace a vyřazování zastaralých knih).

2.3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro knihovníky malých knihoven se 20. 10. 2016 uskutečnila porada v Obecní knihovně Batňovice. Knihovnice byly seznámeny se vznikajícím CADR, s vyhlášenými dotačními programy MK ČR, především s VISK 3, a zároveň jim byla nabídnuta pomoc při podávání žádostí. Knihovnice paní Tučková seznámila přítomné knihovnice formou prezentace se svými kulturními a vzdělávacími akcemi, které pořádá pro dětskou i dospělou veřejnost.

Pro profesionální knihovny byly uspořádány 2 porady:

28. 5. 2016 – porada MěK Dvůr Králové nad Labem,

1. 12. 2016 – porada MěK Trutnov.

2.4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

V letošním roce bylo poskytnuto 153 souborů s celkovým počtem 10 682 k. j. Díky prolongacím je mezi knihovnami rozpůjčeno 42 911 k. j. Knihovníci vracejí knihy průběžně bez ohledu na datum půjčení, přičemž mají knihy ve svých knihovnách půjčené nejdéle po dobu dvou let. Výjimku tvoří novinky, povinná četba a knihy, které jsou žádané jinými knihovnami.

Standard plněn.

2.5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Podle plánu byly provedeny revize v knihovnách: Bílá Třemešná, Huntířov, Kocleřov, Lanžov, Nemojov. Celkem bylo zrevidováno 9 239 k. j. Při všech revizích je vždy prováděna i aktualizace knihovního fondu, a to po domluvě se zřizovatelem knihovny a knihovníkem.

V knihovně Starobucké Debrné a Rtyň v Podkrkonoší byla na žádost knihovnic provedena aktualizace knihovních fondů.

2.6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Pro 34 knihoven, které mají Clavius REKS, jsou dále zpracovávány záznamy v pověřené knihovně. Jednoduchý záznam knihoven, obsahující buď ISBN, nebo název, autora a rok vydání knihy, je zpracován podle pravidel RDA. Letos bylo zpracováno 1 286 záznamů.

2.7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis poskytujeme všem knihovnám okresu, které používají knihovnický systém REKS a Clavius.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2016

3. 1. Centrální adresář knihoven

Všechny knihovny našeho okresu jsou vloženy v Centrálním adresáři knihoven. Neprofesionální knihovny vložila metodička, profesionální knihovny si data v CADR aktualizují sami.

3. 2. Vesnice roku – knihovna roku

Knihovna Batňovice pod vedením paní Markéty Tučkové získala Cenu hejtmana Královéhradeckého kraje. Cena byla udělena za moderní knihovnické a informační služby a v kategorii základní knihovna získala 2. místo za systematickou koncepční práci v oblasti knihovnických a informačních služeb a mezigenerační aktivity knihovny.

3. 3. Nominace knihovník Královéhradeckého kraje 2016 a doplňování Slovníku českých knihovníků

Knihovnicí roku byla za náš okres nominována knihovnice Dana Gregová z Obecní knihovny Kohoutov.

Slovník českých knihovníků je průběžně doplňován. Pokud si knihovnice nepřejí být uvedeny ve Slovníku českých knihovníků, je jejich přání respektováno.

3. 4. Standard RDA

Všechny profesionální knihovny byly proškoleny naší garantkou Mgr. Jitkou Káchovou a průběžně jsou jim individuálně poskytovány konzultace.

3. 5. Oznámení o podpoře knihoven Královéhradeckým krajem

Ve všech knihovnách jsou umístěny cedule informující o finančním přispívání knihovnám Královéhradeckým krajem.

4. Finanční zajištění regionálních funkcí

	Rozpočtováno	Čerpáno
Spotřeba materiálu	388 tis.	392 tis. Kč
Spotřeba energie	50 tis.	45 tis.
Cestovné	12 tis.	8 tis.
Ostatní služby	5 tis.	5 tis.
Mzdové náklady	468 tis.	499 tis.
Soc. a zdravotní pojištění	180 tis.	191 tis.

Překročení 37,9 tis. Kč bylo uhrazeno z vlastních finančních prostředků. Žádná z rozpočtovaných položek nebyla překročena o 10 %.

Obce poskytly 137,9 tis. Kč na nákup knih do výměnných souborů.

5. Závěr

Velmi důležité je pro nás udržet výkon RF v kvalitě i kvantitě poskytovaných služeb. V rámci RF byly i nadále vykonávány následující služby: poradenská a konzultační činnost, plánovací a rozborová činnost, nákup knih do VS, tvorba a cirkulace výměnných souborů, pomoc při tvorbě

a aktualizaci webových stránek obecních knihoven. Tyto služby zajišťují dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech knihovnách. Bez finančního příspěví Královéhradeckého kraje by ovšem všechny tyto služby nemohly být poskytovány. Za přínosné považujeme rovněž finanční příspěvky od obcí na nákup knih do výměnných souborů.

Zprávu sestavila: Blanka Maňhalová

Dne: 9. 1. 2017

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje

Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2016

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2016
1	Kraj	Královéhradecký
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	14,712
4	Počet obsluhovaných knihoven	398
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	414
7	počet poskytnutých konzultací	1 648
8	počet metodických návštěv	780
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	372
11	počet zpracovaných statistických výkazů	391
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	217
14	počet všech vzdělávacích akcí	79
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	38
16	počet všech účastníků	1 031
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	535
18	počet všech vyučovacích hodin	194
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	103
20	Porady	
21	počet obslužených knihoven	186
22	počet akcí	38
23	počet účastníků	418
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
25	počet obslužených knihoven	58
26	počet revidovaných knihovnických jednotek	71 889
27	počet revidovaných knihoven	51
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
29	počet obslužených knihoven	0
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	0
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
32	počet obslužených knihoven	41
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	2 019
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2016	353 051
36	roční přírůstek VF	13 975
37	roční úbytek výměnného fondu	12 857
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	6 222
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 462
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	291
41	Cirkulace VF	
42	počet obslužených knihoven	323
43	počet expedovaných souborů	1 094
44	počet svazků v souborech	71 265
45	Servis automatizovaného knihovnického systému	
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	133
47	počet akcí, zásahů	112
48	Doprava v rámci výkonu RF	
49	počet obslužených knihoven	246
50	počet ujetých km	11 395

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)		Rok 2016
51	Kraj	Královéhradecký
52	Název knihovny	sumář krajský
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 304 652,56
54	z toho : nákup knihovního fondu	1 215 715,00
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	119 324,24
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	43 591,30
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	661 798,95
59	z toho : doprava	36 232,45
60	z toho : servis AKS	57 046,00
61	z toho : nákup licence na el. zdroje	23 908,00
62	z toho : nákup knihovnických služeb	498 403,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	3 086 952,00
64	z toho : platy zaměstnanců	2 985 307,00
65	z toho : ostatní osobní náklady	101 645,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 030 805,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	92 875,95
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00
69	Ostatní provozní náklady (neuvezeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	0,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	6 340 000,00
71	Investiční náklady	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	6 340 000,00
73		
74	Přídělená dotace (krajská)	6 340 000,00
75	Vráceno	0,00
76		
77		
78		
79		
	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	
80		
81	Náklady za rok	
82	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 748,00
83	z toho: na nákup knihovního fondu	0,00
84	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	706 305,00
85	z toho : platy zaměstnanců	699 855,00
86	z toho: ostatní osobní náklady	6 450,00
87	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	239 921,00
88	Ostatní provozní náklady (neuvezené v ř. 82, 84, 87)	262 083,40
89	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84,87,88)	1 210 057,40
90	Investiční náklady	0,00
91	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 210 057,40
92	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování*	
93	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	159 178,00
94	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00

	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	sumář krajský
95	(mimo prostředky určené na RF)**	Rok 2016
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2015	
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***	
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	234
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 427 714,00

*Řádek 93 a 94 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodě obce

přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 28 a ř. 31)

**Řádky 96 a 97 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF:
v ř. 96 jsou uvedeny dotace z jakéhokoliv krajského grantového programu, kt. knihovna získala
v řádku 97 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, kt. knihovna získala
a který byl krajem vyhlášen výhradně na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

***Řádky 99 a 100 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce
i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 39)

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2016		Formulář výkazu schválený NK Praha						
1	Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské knihovny	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	14,712	2,437	12,275	2,800	2,600	2,850	0,700	1,625	1,700
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	398	6	392	97	76	84	28	53	54
4	Počet obsluhovaných knihoven									
5	Poradenská a konzultační činnost									
6	počet obslužených knihoven	414	51	363	97	73	70	24	49	50
7	počet poskytnutých konzultací	1 648	40	1 608	354	492	156	106	229	271
8	počet metodických návštěv	780	5	775	229	106	291	30	51	68
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01									
10	počet obslužených knihoven	372	6	366	93	73	69	28	53	50
11	počet zpracovaných statistických výkazů	391	7	384	96	76	72	31	56	53
12	Vzdělávání knihovníků, semináře									
13	počet obslužených knihoven	217	75	142	40	35	25	0	42	0
14	počet všech vzdělávacích akcí	79	28	51	4	40	5	0	2	0
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	38	16	22	4	11	5	0	2	0
16	počet všech účastníků	1 031	526	505	47	378	38	0	42	0
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	535	276	259	47	132	38	0	42	0
18	počet všech vyučovacích hodin	194	87	107	10	73	21	0	3	0
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	103	39	64	10	30	21	0	3	0
20	Porady									
21	počet obslužených knihoven	186	12	174	8	12	70	27	42	15
22	počet akcí	38	8	30	6	4	13	2	2	3
23	počet účastníků	418	87	331	60	43	119	39	42	28
24	Pomoc při revizí a aktualizaci KF									
25	počet obslužených knihoven	58	0	58	15	25	6	5	2	5
26	počet revidovaných knihovnických jednotek	71 889	0	71 889	32 345	7 237	2 107	11 113	9 848	9 239
27	počet revidovaných knihoven	51	0	51	14	21	4	5	2	5
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF									
29	počet obslužených knihoven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF									
32	počet obslužených knihoven	41	0	41	0	0	0	7	0	34
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	2 019	0	2 019	0	0	0	733	0	1 286
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)									
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2016	353 051	0	353 051	100 540	43 425	82 433	19 920	54 715	52 018
36	roční přírůstek VF	13 975	0	13 975	2 431	2 184	3 630	759	2 246	2 725
37	roční úbytek výměnného fondu	12 857	0	12 857	2 791	1 744	3 150	116	4 611	445
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	6 222	0	6 222	316	336	1 575	749	1 250	1 996
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 462	0	7 462	2 115	1 848	1 914	10	846	729
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	291	0	291	0	0	141	0	150	
41	Cirkulace VF									
42	počet obslužených knihoven	323	0	323	86	65	58	20	53	41
43	počet expedovaných souborů	1 094	0	1 094	399	170	183	68	121	153
44	počet svazků v souborech	71 265	0	71 265	23 928	14 489	11 001	3 916	7 249	10 682
45	Servis automatizovaného knihovního systému									
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	133	0	133	30	49	3	0	0	51
47	počet akcí, zásahů	112	0	112	30	40	6	0	0	36
48	Doprava v rámci výkonu RF									
49	počet obslužených knihoven	246	0	246	93	46	65	4	38	0
50	počet ujetých km	11 395	0	11 395	3 606	2 247	3 910	152	1 480	0

Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2016

	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	sumář krajský	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
95	(mimo prostředky určené na RF)**	Rok 2016								
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2015									
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***									
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	234	0	234	62	54	47	1	32	38
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 427 714,00	0,00	1 427 714,00	433 000,00	357 760,00	367 438,00	2 000,00	129 616,00	137 900,00

Název	Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2016
Zpracoval	Ředitelky a metodičky krajské knihovny a pověřených knihoven
Redakční úprava	Bc. Eva Semrádová
Jazyková korektura	PhDr. Božena Klabalová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2017
Počet stran	43
Dostupné na WWW	www.svkhk.cz